

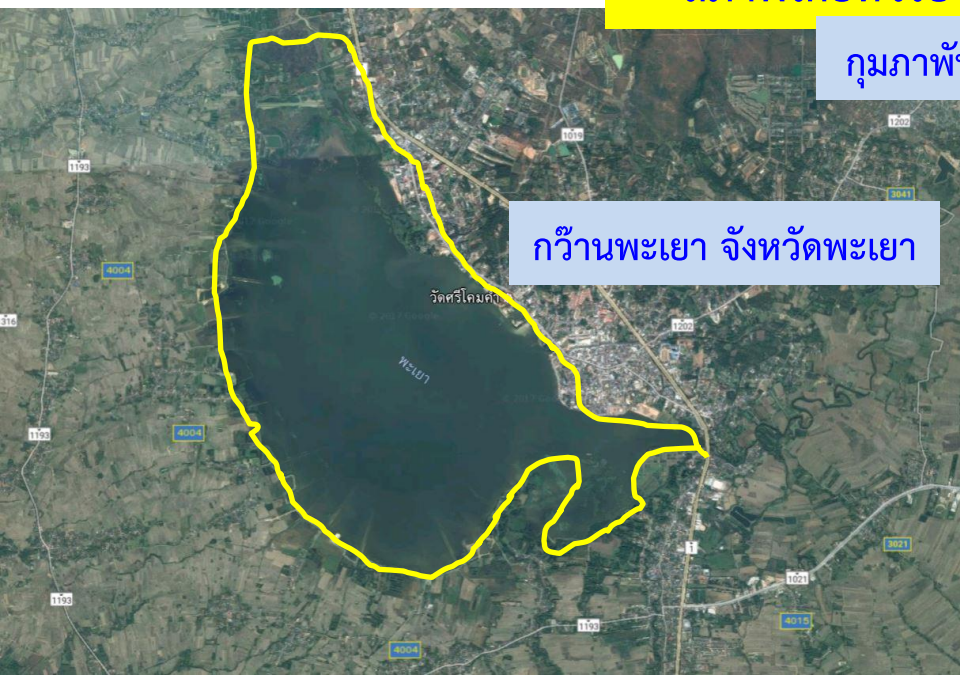

แผนพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่

สภาพโดยทั่วไปของบึงขนาดใหญ่

กุมภาพันธ์ 2560

การพัฒนาบึงขนาดใหญ่

ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

- การพัฒนาแหล่งน้ำทำได้ยากและใช้เวลานาน
- บึง และหนองน้ำขนาดใหญ่มีจำนวนมาก โดยใช้ประโยชน์ เพื่อการอุปโภคการเกษตร การประมง และการท่องเที่ยว
- เกิดการทับถมของตะกอน และวัชพืช ทำให้ดินแข็ง ใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มศักยภาพ
- มีการบุกรุกของประชาชน
- ส่วนใหญ่น้ำต้นทุนมาจากการรับน้ำหลากเพียงอย่างเดียวไม่มีระบบรับน้ำจากแม่น้ำสายหลัก
- ในฤดูแล้งเมื่อน้ำลดลงจะมีน้ำเป็นหย่อม ๆ ไม่เป็นผืนเดียวกัน

เป้าหมายการพัฒนา

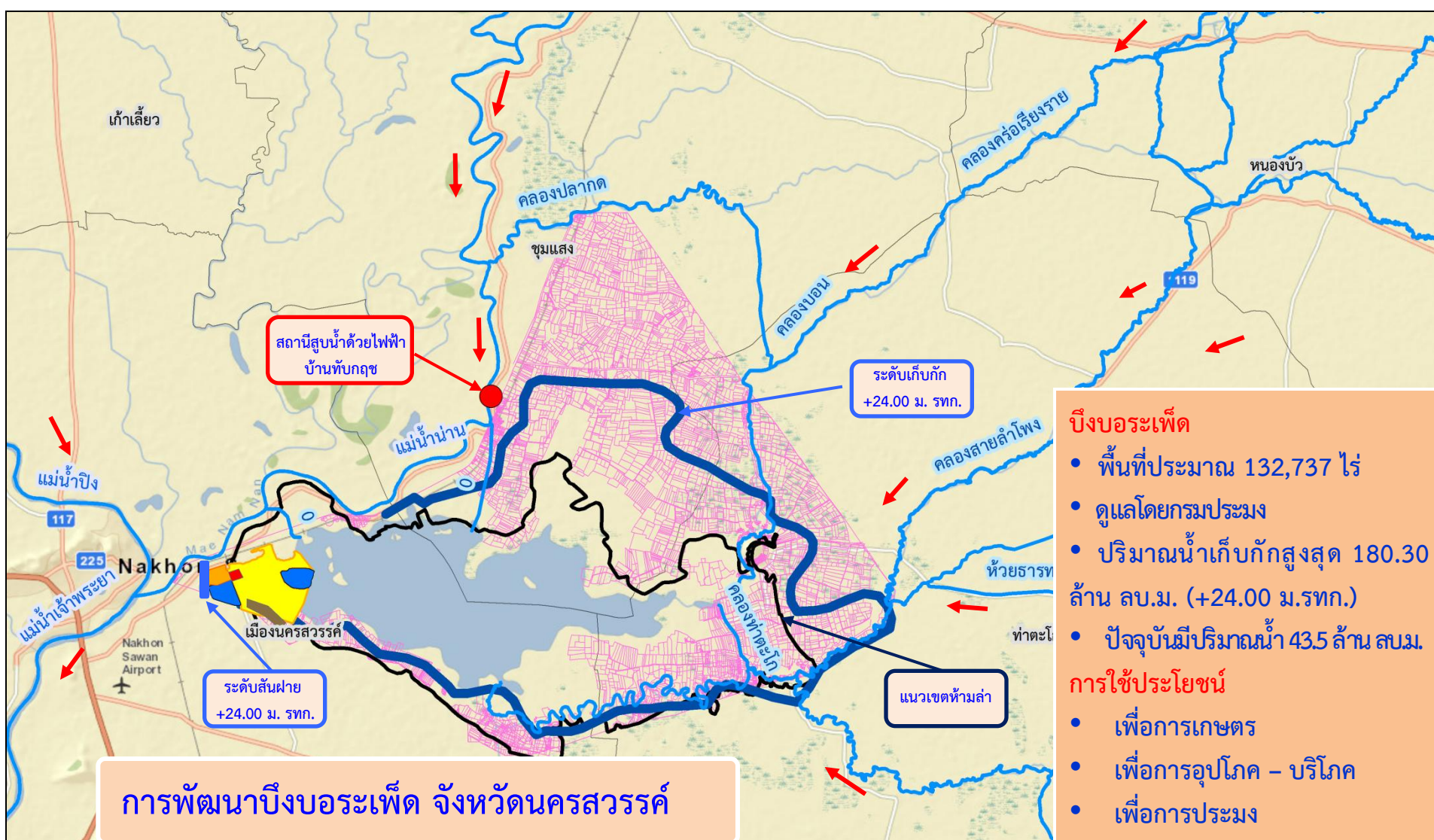
- มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ขนาดใหญ่ เป็นแหล่งน้ำ ต้นทุนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อ การอุปโภค บริโภคการเกษตร การประมง และการท่องเที่ยว
- เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำให้เต็มศักยภาพของแหล่งน้ำ
- พัฒนาระบบดักตะกอนไม่ให้ไหลลงมาทับถมในแหล่งน้ำ
- เมื่อระดับน้ำลดลงยังคงเห็นเป็นแหล่งน้ำผืนใหญ่เหมือนในช่วงที่มีน้ำมาก
- มีระบบถ่ายเทน้ำเข้าออก มีการหมุนเวียนของน้ำ
- มีการป้องกันการบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำ
- มีหน่วยงานหลักรับผิดชอบการพัฒนา / ฟื้นฟูบึง

ประโยชน์ที่ได้รับ

- เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนสำหรับการเกษตร และการอุปโภค บริโภค
- เพิ่มศักยภาพการรองรับน้ำหลาก/หนองน้ำ ในช่วงฤดูฝน
- เพิ่มเก็บกักน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง
- เป็นแหล่งเพาะพันธุ์/เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ตารางแสดงกรอบวงเงินงบประมาณพัฒนา และปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ 4 แห่ง

ที่	บึงขนาดใหญ่	ความจุเดิม (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุใหม่ (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาตรดินขุด (ล้าน ลบ.ม.)	งบประมาณพัฒนาบึง (ล้านบาท)	งบประมาณ ปี 2560 เพิ่มเติม (ล้านบาท)
1	บึงบอระเพ็ด	180.29	318.66	50.00	4,454.00	248.95
2	บึงสีไฟ	6.00	13.00	7.94	352.00	320.24
3	กว๊านพะเยา	33.84	53.84	1.50	134.00	122.56
4	หนองหาร	266.92	316.92	51.00	2,840.00	240.79
รวม		487.05	702.42	110.44	7,780.00	932.54

สภาพปัญหา

ปัญหาหลักขาดแคลนน้ำเนื่องจาก

- ความต้องการใช้น้ำ 127 ล้าน ลบ.ม.
- บุกรุกพื้นที่ : 132,737 ไร่ เหลือ 67,327 ไร่
- ตะกอนสะสมปีละ 2 ล้าน ลบ.ม.

เป้าหมายการพัฒนา

- รักษาระดับน้ำต่ำสุด เพื่อรักษาระบบนิเวศที่ระดับ +22.50 ม. รทก. ปริมาณน้ำ 55.25 ล้าน ลบ.ม.
- รักษาปริมาณน้ำช่วงต้นฤดูแล้งของทุกปี ไม่ให้น้อยกว่า 100 ล้าน ลบ.ม. ระดับ +23.28 ม. รทก.
- เพิ่มระดับน้ำเก็บกักสูงสุดจาก +24.00 (180.29 ล้าน ลบ.ม.) เป็น +25.00 ม. รทก. (318.66 ล้าน ลบ.ม.)

การพัฒนาบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

แผนพัฒนาบึงบอระเพ็ด ปี 2560

1 ขุดลอกตะกอนดินสือบึง

แผนพัฒนาบึงบอระเพ็ด ปี 2561 เป็นต้นไป

ต่อไป

- 1 ขุดลอกตะกอนดินสือบึงต่อเนื่อง
- 2 ขุดลอกตะกอนในบึงบอระเพ็ดถึงระดับ +23.5 ม.รทก.
- 3 ขุดคลองตักตะกอนแนวขอบบึง
- 4 ปรับปรุงคลองธรรมชาติพื้นที่ต้นน้ำ 11 สาย
- 5 แก้มลิง 3 แห่ง
- 6 ปรับปรุงฝายเดิมเป็นฝายพับได้
- 7 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำบริเวณจุดเชื่อมต่อแม่น้ำน่าน

สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า
บ้านทับกฤช

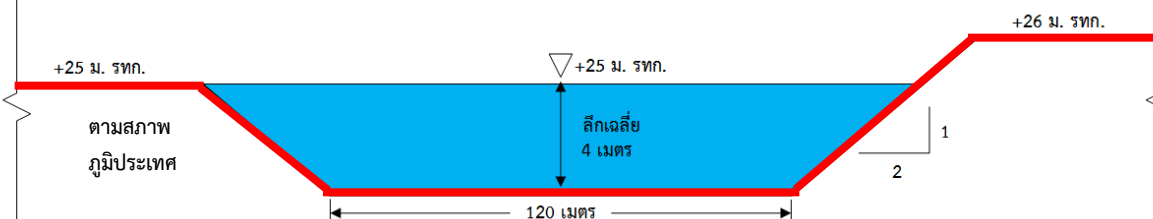
ระดับเก็บกัก
+25.00 ม. รทก.

ระดับเก็บกัก
+24.00 ม. รทก.

ระดับสันฝาย
+25.00 ม. รทก.

แนวเขตห้ามล่า

ภาพแสดงหน้าตัด - งานขุดลอกคลองตักตะกอน

ข้อจำกัด

ต้องทำความเข้าใจกับราษฎรที่บุกรุกเข้ามาทำการเกษตรตามแนวขุดลอกคลองตักตะกอน กว้าง 150 เมตร ยาว 50 กิโลเมตร พื้นที่ประมาณ 4,700 ไร่

การพัฒนาบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

บึงขนาดใหญ่	กิจกรรมการพัฒนาบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์	งบประมาณ (ล้านบาท)		
		ปี 2560	ปี 2560 เพิ่มเติม	ปี 2561-64
บึงบอระเพ็ด	<u>งานปี 2560</u>			
	1 ขุดลอกตะกอนดิน	84.00	248.95	
	2 สำรวจพิสูจน์สิทธิ์/กันเขต	0.88		
	<u>งานพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำ</u>			
	1 พัฒนาดันน้ำ/อาคารดักตะกอน/ปรับปรุงคลอง 11 สาย โดยกรมชลประทาน มีแผนดำเนินการปี 2561-64			675.00
	2 แก้มลิง 3 แห่ง โดยกรมชลประทาน			95.00
	<u>งานพัฒนาบึงบอระเพ็ด</u>			
	1 ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำปากคลองบอระเพ็ด บริเวณจุดเชื่อมต่อแม่น้ำน่าน และปรับปรุงคลอง โดยกรมชลประทาน มีแผนดำเนินการปี 2562			80.00
	2 เพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักโดยปรับปรุงฝายเดิมเป็นฝายพับได้ ที่ระดับ +25.00 ม.รทก. เพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักจาก 180.29 เป็น 318.66 ล้าน ลบ.ม.			300.00
	3 งานสำรวจและจัดทำแผนที่บึงบอระเพ็ด			25.00
	<u>งานขุดลอกตะกอน/กำจัดวัชพืช</u>			
	1 ขุดลอกตะกอนดินต่อเนื่องจากปี 2560 ปี 2561 - 63			974.68
	2 ขุดคลองดักตะกอนแนวขอบบึงระยะทาง 50 กิโลเมตร ปริมาตรดิน 19 ล้าน ลบ.ม. โดยกรมชลประทาน (2562 – 64)			1,170.00
	3 ขุดลอกตะกอนในบึงบอระเพ็ดถึงระดับ +23.5 ม.รทก. ปริมาตรดิน 13 ล้าน ลบ.ม.โดยกรมชลประทาน ปี 62-65			800.00
	รวมงบประมาณ	84.88	248.95	4,119.68
	รวมงบประมาณทั้งสิ้น ขอเป็น	4,454.00		

การพัฒนาบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

บึงสีไฟ

- พื้นที่ปัจจุบันคงเหลือ 5,390 ไร่
- ดูแลโดยกรมเจ้าท่า
- ปริมาณน้ำเก็บกัก 6.0 ล้าน ลบ.ม.
- ปัจจุบันมีปริมาณน้ำ 4 ล้าน ลบ.ม.

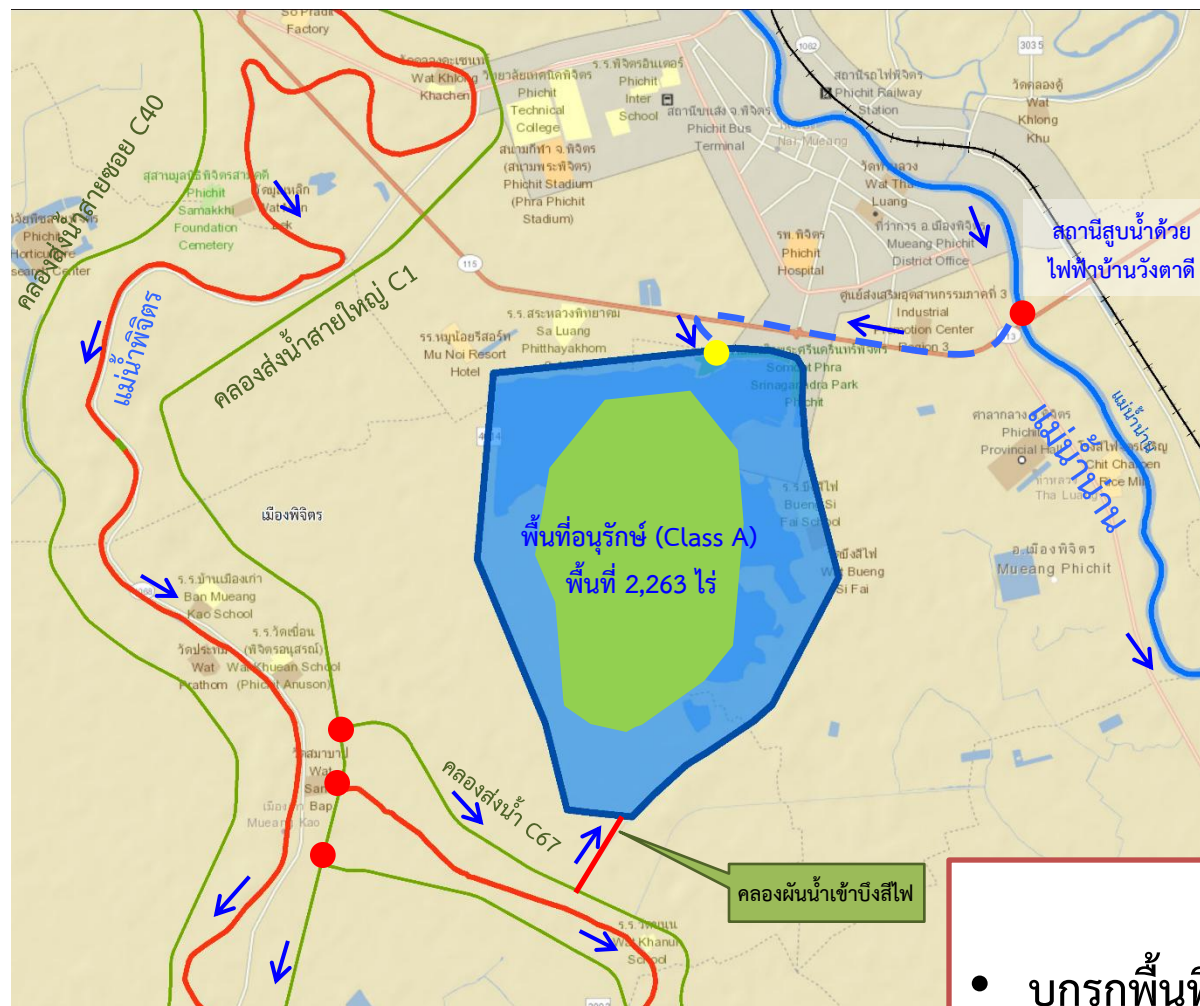
ต้องรักษาระดับน้ำในบึงเพื่อรักษาระบบนิเวศภายในบึง ให้มีปริมาตรเก็บกักไม่น้อยกว่า 3 - 4 ล้าน ลบ.ม.

การใช้ประโยชน์

- เพื่อการเกษตร
- เพื่อการอุปโภค - บริโภค
- เพื่อรักษาระบบนิเวศภายในบึง

สภาพปัญหา

- บุกรุกพื้นที่เพื่อทำการเกษตรและที่อยู่อาศัย จากเดิม 18,000 ไร่ ปัจจุบันกรมเจ้าท่าดูแล 5,390 ไร่
- การสร้างคันดินเพื่อป้องกันการบุกรุก ทำให้ขาดระบบการเชื่อมโยงแหล่งน้ำ

สัญลักษณ์

- > แนวท่อส่งน้ำ
- บึงสีไฟ
- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง
- อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก
- อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่
- + - -+ ทางรถไฟ
- แม่น้ำ
- [] ขอบเขตจังหวัด
- [] ขอบเขตอำเภอ

โครงการทอระบายน้ำบ้านวังทับยา (คลอง C1-บึงสีไฟ) พร้อมระบบส่งน้ำ

พื้นที่อนุรักษ์ (Class A) พื้นที่ 2,263 ไร่

คลองผันน้ำเข้าบึงสีไฟ

คลองส่งน้ำสายย่อย C6

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยขาแข้ง

สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า บ้านวังตาดิ

แนวชุดลอกกว้างประมาณ 200 ม. ลึกประมาณ 3.50 ม.

1 ขุดลอกตะกอนดิน

2. เพิ่มประสิทธิภาพคลองชักน้ำ

1. งานสำรวจและจัดทำแผนที่บึงสีไฟ

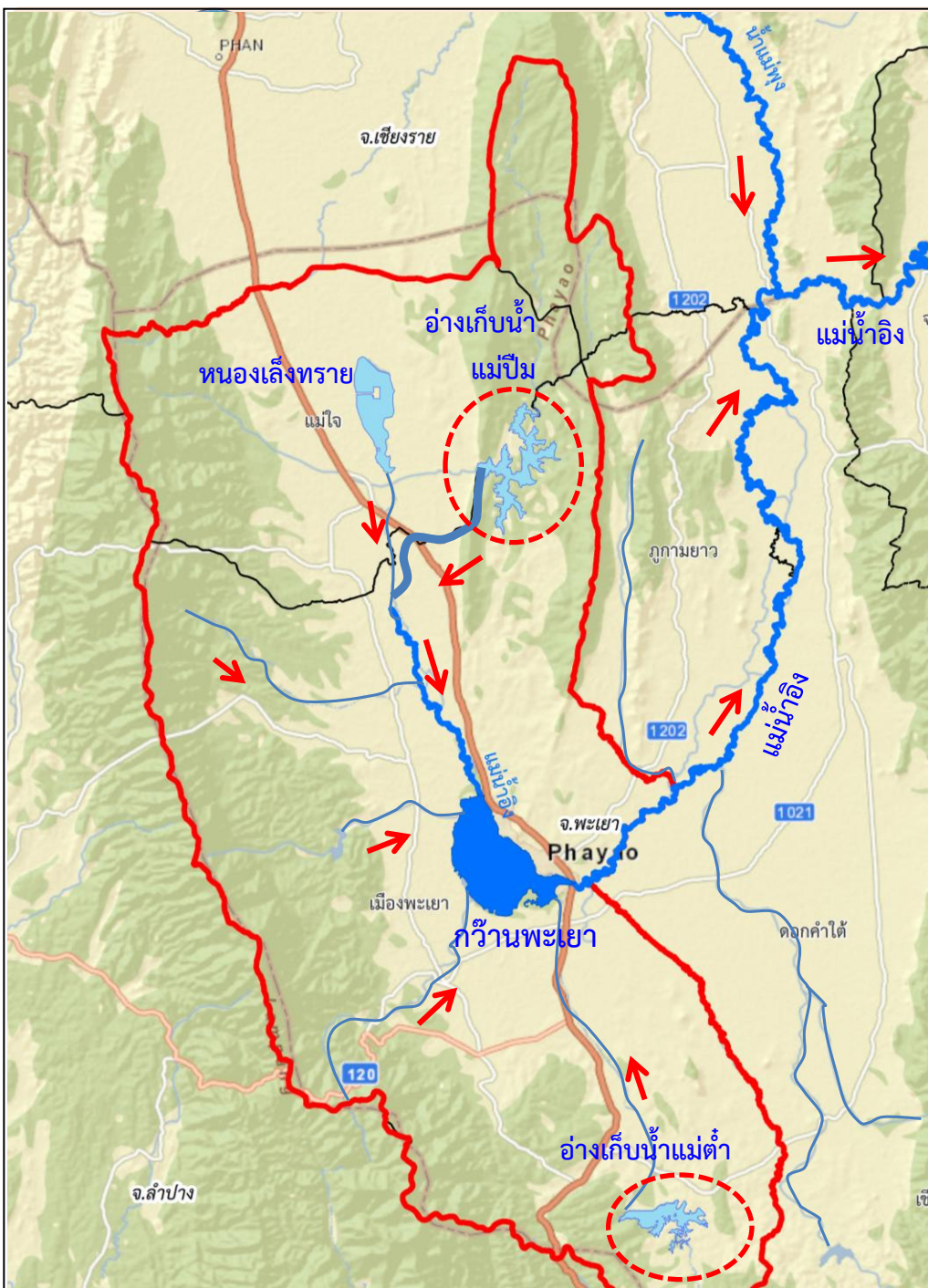
เป้าหมายการพัฒนา

สนับสนุนน้ำต้นทุนให้ได้ปริมาณ 13 ล้าน ลบ.ม. ตลอดปี

การพัฒนาบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร

บึงขนาดใหญ่	กิจกรรมการพัฒนาบึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร	งบประมาณ (ล้านบาท)		
		ปี 2560	ปี 2560 เพิ่มเติม	ปี 2561
บึงสีไฟ	<u>งานปี 2560</u>			
	1 ขุดลอกตะกอนดิน 7.94 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยกรมเจ้าท่า		320.24	
	2 เพิ่มประสิทธิภาพคลองชักน้ำ โดยการก่อสร้างอาคารท่ระบายน้ำ บ้านวังทับยา (คลอง C.1 - บึงสีไฟ) พร้อมปรับปรุงระบบส่งน้ำ โดยกรมชลประทาน	30.00		
	3 งานสำรวจและจัดทำแผนที่บึงสีไฟ			1.00
	<u>แผนพัฒนาบึงสีไฟปี 2561 เป็นต้นไป</u>			
	1 จัดหาน้ำต้นทุนเติมน้ำให้บึงให้ได้ 13 ล้าน ลบ.ม. โดยกรมชลประทาน			
	2 ตั้งคณะกรรมการอนุรักษ์ และฟื้นฟูบึงสีไฟ			
	รวมงบประมาณ	30.00	320.24	1.00
	รวมงบประมาณทั้งสิ้น ขอเป็น	352.00		

การพัฒนากว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา

กว๊านพะเยา

- พื้นที่ 12,831 ไร่
- ดูแลโดยกรมประมง
- ปริมาณน้ำเก็บกัก 33.84 ล้าน ลบ.ม.
- ปัจจุบันมีปริมาณน้ำ 29.71 ล้าน ลบ.ม.

การใช้ประโยชน์

- เพื่อการอุปโภค-บริโภค
- เพื่อการเกษตร
- การประกอบอาชีพประมงพื้นบ้าน
- เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สภาพปัญหา

- มีพื้นที่ 12,831 ไร่ ความจุ 33.84 ล้าน ลบ.ม. แต่น้ำไหลเข้าบึงในปริมาณน้อย
- มีตะกอนรวมปีละ 134,459 ตัน/ปี (95,200 ลบ.ม./ปี)
- มีการขยายตัวของวัชพืช คลุมผิวน้ำ 2,759 ไร่
- มีความต้องการน้ำเพื่อการชลประทาน 15 ล้าน ลบ.ม.

Map of Klong Phraya Wildlife Sanctuary showing the lake and surrounding areas. The map includes labels for various locations like Ban San, Ban Pa Daeng, and Ban Rong Chang. A legend in the bottom right corner identifies the symbols used:

- ปตร.กว๊านพะเยา (Lake Klong Phraya)
- พื้นที่ขุดลอกกว๊าน (Lake Dredging Area)
- พื้นที่กำจัดวัชพืชกว๊าน (Lake Weed Control Area)

- 1 ขุดลอกตะกอนดินที่ทับถมบริเวณขอบบึง
- 2 กำจัดวัชพืชในกว้านพะเยา
- 3 เพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักโดยก่อสร้างฝายพับได้

จาก 33.84 ล้าน ลบ.ม. เป็น 55.84 ล้าน ลบ.ม.

1. งานสำรวจและจัดทำแผนที่กวีานพะเยา
2. กำจัดวัชพืชต่อเนื่องปี 61-62

การพัฒนากว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา

ปีงบประมาณใหญ่	กิจกรรมการพัฒนากว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา	งบประมาณ (ล้านบาท)		
		ปี 2560	ปี 2560 เพิ่มเติม	ปี 2561-62
กว๊านพะเยา	งานปี 2560			
	1 ขุดลอกตะกอนดิน 1.50 ล้านลูกบาศก์เมตรโดยกรมประมง		68.40	
	2 กำจัดวัชพืชกว๊านพะเยา 1 แสนตัน โดยกรมประมง		4.16	
	3 เพิ่มปริมาณน้ำเก็บกักโดยก่อสร้างฝายพับได้ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำกว๊านพะเยา เพิ่มความจุจากเดิม 33.84 ล้านลูกบาศก์เมตร เป็น 53.84 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยกรมชลประทาน		50.00	
	งานพัฒนากว๊านพะเยา			
	1 งานสำรวจพื้นที่กว๊านพะเยา			3.00
	งานขุดลอกตะกอน/กำจัดวัชพืช			
	1 กำจัดวัชพืชต่อเนื่องจากปี 61-62 ปีละ 1 แสนตัน โดยกรมประมง			8.32
	รวมงบประมาณ	0.00	122.56	11.32
	รวมงบประมาณทั้งสิ้น ขอเป็น	134.00		

การพัฒนาหนองหาร จังหวัดสกลนคร

หนองหาร

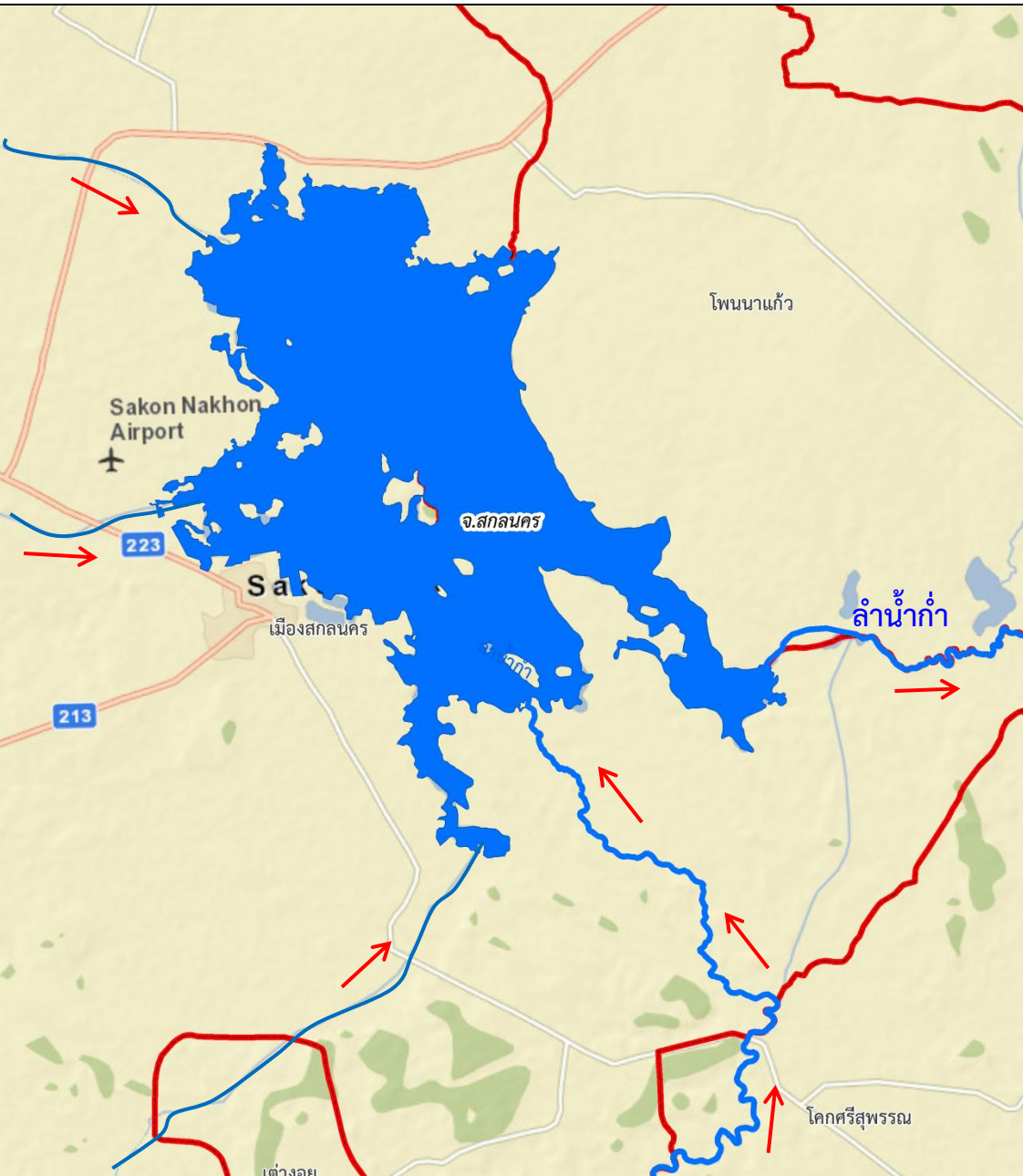
- พื้นที่ 77,016 ไร่
- ดูแลโดยกรมประมง
- ปริมาณน้ำเก็บกัก 266.92 ล้าน ลบ.ม.
- ปัจจุบันมีปริมาณน้ำ 175.771 ล้าน ลบ.ม.

การใช้ประโยชน์

- เพื่อการอุปโภค บริโภค
- รักษาระบบนิเวศ
- เพื่อการเกษตร
- เพื่อการประมง
- เพื่อการท่องเที่ยว

เป้าหมายการพัฒนา

- ขุดลอกตะกอนดินเพื่อเพิ่มความจุจาก 266.92 ล้าน ลบ.ม. เป็น 316.92 ล้าน ลบ.ม.
- เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค การเกษตร การประมง และการท่องเที่ยว

การพัฒนาหนองหาร จังหวัดสกลนคร

แผนพัฒนาหนองหาร 2560

- 1 ขุดลอกตะกอนดิน
- 2 ขุดลอกตะกอนดินตามแนวเส้นทางเรือ
- 3 กำจัดวัชพืชตามแนวเส้นทางเรือพร้อมวางทุ่น
- 4 กำจัดวัชพืชในบึง
- 5 ก่อสร้างระบบระบายน้ำของชุมชนเทศบาลท่าแร่

แผนพัฒนาหนองหาร ปี 2561 ขึ้นไป

1. ขุดลอกตะกอนดินต่อเนื่อง
2. กำจัดวัชพืชในบึงต่อเนื่อง
3. ขุดลอกตะกอนดินปากแม่น้ำ
4. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ต้นน้ำ 2 แห่ง
5. สถานีสูบน้ำและระบบส่งน้ำ 15 แห่ง
6. งานสำรวจและจัดทำแผนที่หนองหาร

การพัฒนาหนองหาร จังหวัดสกลนคร

ปีงบประมาณ (ล้านบาท)	กิจกรรมการพัฒนาหนองหาร จังหวัดสกลนคร	งบประมาณ (ล้านบาท)		
		ปี 2560	ปี 2560 เพิ่มเติม	ปี 2561-63
หนองหาร	<u>งานปี 2560</u>			
	1 ขุดลอกดินตะกอนเส้นทางเดินเรือ 2.8 ล้านลูกบาศก์เมตร		90.00	
	2 ขุดลอกวัชพืชเส้นทางเดินเรือพร้อมวางหุ่นแนวในหนองหาร		30.00	
	3 ขุดลอกตะกอนดินหนองหาร	9.89		
	4 กำจัดวัชพืช	2.43		
	5 ก่อสร้างระบบระบายน้ำของชุมชนเทศบาลท่าแร่ โดยกรมโยธาธิการฯ		120.79	
	<u>งานพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำ</u>			
	1 ขุดลอกอ่างเก็บน้ำบริเวณต้นน้ำหนองหาร 2 แห่ง 0.423 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยกรมชลประทาน มีแผนดำเนินงานปี 2561			11.00
	<u>งานพัฒนาหนองหาร</u>			
	1 สถานีสูบน้ำและระบบส่งน้ำ 15 แห่ง โดยกรมชลประทาน (2561-63)			750.00
	2 งานสำรวจและจัดทำแผนที่กว้านพะเยา			12.00
	<u>งานขุดลอกตะกอน/กำจัดวัชพืช</u>			
	1 กำจัดวัชพืชต่อเนื่อง ปี 61-62			4.86
	2 ขุดลอกตะกอนดินหนองหาร 51.08 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยกรมชลประทาน (2561-63)			1,719.79
	3 ขุดลอกตะกอนดินปากแม่น้ำ 10 แห่ง โดยกรมชลประทาน (2561-63)			89.20
	รวมงบประมาณ	12.32	240.79	2,586.85
	รวมงบประมาณทั้งสิ้น ขอเป็น	2,840.00		

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. เห็นชอบแผนพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ 4 แห่ง
กรอบวงเงิน 7,780 ล้านบาท
2. เห็นชอบแผนพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ 4 แห่ง
ที่มีความพร้อมสามารถดำเนินการในปี 2560 เพิ่มเติมวงเงิน
932.54 ล้านบาท
3. มอบหมายให้มีหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ พัฒนา ฟื้นฟู
และบริหารจัดการน้ำ ในแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ทั้ง 4 แห่ง